LUCIE SVOBODOVÁ

Lucii Svobodové ještě nebylo ani třicet, když v 90. letech začala pracovat pro Václava Havla jako zástupkyně ředitele protokolu. Unikátní zkušenosti z organizování mezinárodních delegací a kontakty v krajanské komunitě se jí hodily, když otevírala v roce 1997 České centrum Paříž. Od roku 2006 byla ředitelkou ČC Stockholm, kde představila českou hudbu, literaturu i výtvarné umění.

ČC Paříž sídlí v centru metropole. Což může být výhoda kvůli lokalitě, ale nevýhoda kvůli velké konkurenci ostatních kulturních institucí. Jak jste se s touto výzvou popasovala?
Na začátku bylo hodně těžké, aby mě vůbec zástupci kulturních institucí nějak akceptovali. Ve třiatřiceti být ředitelkou takové instituce není úplně obvyklé. Trošku se to podobalo situaci na Pražském hradě. Kamkoliv jsme s prezidentem Havlem přijeli, tak tam byli v delegaci hlavně starší muži. Já jsem si ale nikdy na formality nepotrpěla. Takže mě nijak neznervózňuje, když mám jednat s ředitelem prestižní galerie nebo vrcholným politikem. V prvních měsících jsme dali prostor hlavně lidem z literární komunity jako například Patrikovi Ouředníkovi nebo Jáchymovi Topolovi. Zaměřila jsem se také na česko-francouzské propojování. Měli jsme například výstavu českého grafika a básníka Bohuslava Reynka a jeho ženy – francouzské básnířky a překladatelky Suzanne Renaud. Velmi se osvědčil náš festival Svátek hudby na konci června, kdy se celá budova ČC otevřela a mohl přijít kdokoliv z ulice, a nemuselo se řešit, zda má někdo rezervaci.

Jaké další žánry jste představila?
Vystavovali jsme klasiky československé fotografie, ale také současnou fotografie. Průběžně jsem sledovala dění nejen v tomto žánru, ale celkově v umělecké komunitě. Naše budova v Paříži má 800 metrů čtverečních, což je rozhodně velká výhoda, protože se dá využít souběžně několik prostor pro prezentaci kultury. Snažila jsem se otevřít také suterén budovy, kde by mohl být profesionální hudební klub. Za mého působení jsme ještě nesehnali provozovatele, který by si to vzal na starost, ale podařilo se to mému nástupci Michaelovi Wellnerovi Pospíšilovi. Začal tam organizovat pravidelné jazzové koncerty, které dodnes lákají milovníky hudby.

Později jste zamířila do Švédska. Byl i tam problém oslovit klíčové partnery?
Rozhodně to nebylo tak složité, protože jsem mohla navázat na moje osobní i rodinné vazby. Můj strýc je hudebník Vráťa Brabenec, který měl kontakty všude možně v zahraničí. A konkrétně ve Švédsku to pro mě nebylo až tak nové. Když mi bylo pět, tak se mnou rodiče emigrovali do Švédska a bydlela jsem tam až do dvaceti. Hodně mě ovlivnil také můj otec, výtvarník Jaromír Brabenec. Díky němu jsem se propojila s lidmi v uměleckých kruzích nejen ve Stockholmu. Kromě toho už jsem měla za sebou úspěšné mezinárodní projekty, které jsem koordinovala v Paříži. Velký rozdíl byl ale v tom, že ve Stockholmu nemáme vlastní velkou budovu v centru jako v Paříži. O to víc bylo potřeba organizovat akce v místech, kam jsou obyvatelé Stockholmu zvyklí chodit.

Co v rámci programu nejvíc zaujalo?

Spojili jsme síly s Polským institutem a Židovským muzeem ve Stockholmu a zorganizovali festival o Franzi Kafkovi a polském literátovi Bruno Schulzovi, kterého inspirovaly kafkovské příběhy. Snažila jsem se představit Kafku nejen jako literáta, ale také jako člověka, který vyrůstal v česko-německo-židovském prostředí. Mnozí Švédové vůbec netušili, že Praha byla v Kafkově době takto multikulturní. Velký ohlas měla také naše výstava českých uměleckých sklářů. Pro místní publikum to bylo také dost překvapivé, protože nevěděli o dlouholeté tradici sklářství. Švédské publikum zajímá i folklorní tvorba například textilní dekorace nebo řezbářství, něco takového, co známe z Krásné jizby. Snažila jsem se také o rozšíření aktivit mimo hlavní město, například koncerty nebo výstavy v jižním Švédsku. Je to sice logisticky náročnější, ale měli jsme vždy velmi vděčné publikum, které ocenilo, že k nim do regionů přivezeme umělce z úplně odlišné kultury.

Co byste vzkázala Českým centrům?
Rozhodně je na čem stavět, protože málokterá evropská země má takovou síť kulturních institutů jako mají Česká centra. Je obdivuhodné, kde všude jsou pobočky ČC. Přála bych, aby bylo stále co prezentovat a stále co objevovat. Myslím, že by bylo zajímavé otevřít pobočku v Chicagu, kde je velká krajanská komunita. Aktivní je nejen nejstarší generace, ale i mladí Čechoameričané. A pak možná jednu pobočku v Dubaji.

Příběh loga ČC
Nastoupila jsem na Správu kulturních zařízení na začátku března 1996. Pár dnů po mém nástupu se vyhlásila soutěž o zpracování loga. To dosavadní byla pokřivená československá vlajka, která nevyhovovala. V zadání bylo, že má být nové logo jednobarevné a lze ho použít jako grafický znak. Přihlásila jsem se do soutěže, protože jsem chtěla vytvořit něco, co víc odpovídat poslání ČC. Moc se mi líbila celá ta vize, že budeme propagovat českou kulturu. Odmalička jsem byla zvyklá kreslit i malovat, protože můj otec je výtvarník, a vždycky jsem mu tak trochu koukala pod ruce. Napadlo mě, že vytvořím labyrint, který symbolizuje hledání, objevování a propojování. Načrtla jsem několik variant, včetně verze, kde jsou u loga názvy tehdejších 11 ČC.